

Resumé

Akciová společnost je typickým příkladem kapitálové společnosti, jejíž základní součástí je akcionář, na němž je existence akciové společnosti závislá. Akcionáři vstupují do společnosti jako investoři, kteří chtějí své investice zhodnotit. Řízení společnosti však akcionáři přenechávají profesionálnímu managementu, který se snaží danou investici zhodnotit a posílit postavení společnosti na trhu. Mohou však nastat situace, kdy management společnosti sleduje jiné zájmy, než jsou zájmy akcionářů. Také z toho důvodu je potřeba jasně definovat vztah mezi akcionáři navzájem a mezi akcionáři a společností.

Právní postavení akcionářů je tak vymezeno souborem jeho práv a povinností. Akcionář disponuje dílčími právy, která mu umožňují se na chodu společnosti podílet, mezi něž patří především právo účastnit se valné hromady a hlasovat na ní. Dále akcionář disponuje právem na výplatu podílu na zisku a na likvidačním zůstatku. Zákon o obchodních korporacích také přiznává zvláštní práva menšinovým akcionářům, tzv. kvalifikovaným, která slouží k jejich ochraně. Kvalifikovaný akcionář má především právo žádat o svolání valné hromady, právo žádat o zařazení určité záležitosti na pořad valné hromady a právo podat akcionářskou žalobu.

Přestože zákon o obchodních korporacích dává akcionářům široký rozsah práv, ukládá jim také několik povinností, důležitých pro správné fungování akciové společnosti. Mezi tyto povinnosti patří především povinnost loajality, která slouží jako výkladové pravidlo, které pomáhá k interpretaci dalších povinností akcionáře, a povinnost vkladová. Cílem diplomové práce je relativně uceleně pojednat o právním postavení akcionáře, které je definováno souborem jeho práv a povinností.

Práce je rozdělena systematicky do tří částí, přičemž první z nich obecně pojednává o právním postavení akcionářů, druhá část se zaměřuje na majetková a nemajetková práva akcionářů a současně zmiňuje také práva kvalifikovaných akcionářů. Třetí část se zabývá majetkovými a nemajetkovými povinnostmi akcionářů.